Titel: Synergie Sessies
Auteur: Ruben Bentvelzen
Uitgave: van Inzicht naar Actie
ISBN: 9789403906706
Druk: Eerste editie, 2026
Website: www.vaninzichtnaaractie.nl

© 2026 Ruben Bentvelzen. Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

sy·ner·gie (de; v; meervoud: synergieën)

Een situatie waarin het effect van twee of meer samenwerkende elementen groter is dan het effect van elk element afzonderlijk (1+1=3)

INLEIDING

Samenwerken kan soms voelen als een dans waar niemand de passen echt kent. Vooral als iedereen zijn eigen ritme volgt en niet helemaal zeker is waar de ander staat. Eén van mijn leukste en meest leerzame opdrachten was toen ik als jonge consultant assisteerde bij het verbetertraject van een tienkoppig managementteam. De hulpvraag van de directeur was helder, maar had een ingewikkelde kern: *"Het botert hier niet. Kunnen jullie ons helpen?"* Een paar gesprekken met onze opdrachtgever en de kern was al wat duidelijker: elke dag liepen de spanningen op door ruzies, roddels en ontwijkend gedrag. De oorzaak? "Te veel om op te noemen," werd er gezegd.

Toen we informele gesprekken op de werkvloer aangingen, kwam van alles naar boven: van problemen met de taakverdeling tot irritaties over de inrichting van de werkruimte. De tijd en het budget waren beperkt, dus in plaats van urenlang de geschiedenis van elk probleem te analyseren, besloten we ons te richten op wat voor ons lag: stap voor stap werken aan een betere samenwerking.

In een groepsgesprek vroegen we het managementteam opnieuw waar de pijnpunten precies lagen. Wat we kregen, waren anekdotes over gebeurtenissen in het verleden. Iedereen zat vast in wat ooit fout ging. Over de huidige samenwerking werd nauwelijks gesproken.

Dat voelde vreemd. De échte gevoelens en gedachten – de 'onderstroom' – bleven onbesproken. En dat is vaak de valkuil in organisaties. Het niet bespreken van de onderstroom is, naar mijn mening, grondoorzaak numero uno van teams die niet lekker samenwerken.

Daarom voerde ik individuele gesprekken met elk teamlid en vroeg waar zij kansen zagen voor verbetering. Ik gaf aan dat ik met iedereen hetzelfde gesprek aan ging en de resultaten later geanonimiseerd terug zou koppelen. Communicatie, leiderschap, taakverdeling, wantrouwen – alles kwam op tafel. Mensen zeiden dingen die ze al lang niet meer hardop durfden (of wilden) zeggen tegen hun collega's.

Het resultaat was een waslijst van redenen waarom de samenwerking niet liep. Elk probleem had in de kern te maken met persoonlijke frustraties die nooit rechtstreeks werden uitgesproken. En ironisch genoeg deelden de collega's zonder het van elkaar te weten veelal dezelfde frustraties. Dit team zat in een klassieke val: ze praatten *over* elkaar in plaats van *met* elkaar.

We besloten dat het tijd was voor een groepssessie. De uitkomst? Verbluffend. Eindelijk sprak iedereen zich uit en werden de echte issues bespreekbaar.

Als de samenwerking in jouw team ook stroef verloopt, dan zijn dit soort groepssessies de perfecte manier om dat te doorbreken. Het leert je praten over de dingen die er écht toe doen. Maar ook als je team het nu goed met elkaar kan vinden, kunnen zulke sessies heel waardevol zijn. Het helpt om structureel voort te bouwen en van een goed functionerend team een 'high-functioning' team te maken.

Door de jaren heen heb ik een hoop teams mogen begeleiden in hun samenwerking en heb ik mijn eigen tips, valkuilen en leermomenten bijgehouden, met het doel om deze in een helder stappenplan te gieten.

Dit werkboek biedt je alles wat je nodig hebt om zo'n "Synergie Sessie" zelf te organiseren. Je kunt iemand van buitenaf vragen om te begeleiden – je weet me te vinden ;). Zo'n extern persoon erbij die de confronterende vragen kan stellen heeft een hoop voordelen – maar het hoeft zeker niet. In dit werkboek laat ik je stap voor stap zien hoe je het zelf kunt aanpakken.

We beginnen, zoals elk van mijn werkboeken, met een theoretisch kader. Vervolgens kan je aan de slag met het stappenplan om een Synergie Sessie te realiseren. Ten slotte geef ik je graag een aantal beproefde oefeningen mee die jij en je collega's kunnen gebruiken om prettiger en makkelijker met elkaar te communiceren.

Veel leesplezier, en nog belangrijker: veel succes met het toepassen in de praktijk!

INHOUDSOPGAVE

Gedoe komt er toch	9
Wijze les #1 : De Piramide van Lencioni	11
Wijze les #2: De 5 Conflict-niveaus van Leas	15
Wijze les #3 : De Teamklok van Tuckman	17
Wijze les #4: E = K * A van Maier	21
Wijze les #5: Het Change Acceleration Process van GE	23
Resumé	27
Het Synergie Sessie stappenplan	30
Competenties van een succesvolle facilitator	39
Oefening #1: Actief luisteren	41
Oefening #2: Feedback met de cadeaubenadering	43
Oefening #3: Kernkwadranten	45
Oefening #4: Roos van Leary	49
Slotwoord	52
Appendix I: Voorbeelden van de onderstroom	53
Appendix II: Voorbeelden van professionele dimensies	55
Appendix III: Voorbeelden van visuele conclusies	57
Appendix IV: Voorbeelden van meetbare resultaten	60
Voordoen, samen doen, zelf doen	63